

- NO

- [Mennesker](#)
- [Tjenester](#)
- Alt innhold
- Søk
- Meny

- [Hjem](#)
- [Fagforum](#)
- Offentlig ansattes private aksjeposter

[Mennesker](#)

Alt innhold

[Tjenester](#)

- [Tvisteløsning og prosedyre](#)
- [Rådgivning](#)
- [Transaksjoner](#)
- [Krisehåndtering](#)

[Karriere](#)

- [Ledige stillinger](#)
- [Student](#)
- [Advokat/advokatfullmektig](#)
- [Administrasjon](#)
- [Grette alumni](#)

[Fagområder](#)

- [Arbeidsrett](#)
- [Børs- og verdipapirrett](#)
- [Styring og compliance](#)
- [Eiendom](#)
- [Entreprise](#)
- [Finansiering](#)
- [Finansregulatorisk](#)
- [Gransking](#)
- [Europa- og konkurranserett](#)
- [Markedsføringsrett](#)
- [Offentlige anskaffelser](#)
- [Offentlig sektor](#)
- [Opphavsrett](#)

- [Patent-, varemerke- og designrett](#)
- [Restrukturering og insolvens](#)
- [Selskapsrett](#)
- [Skatt og avgift](#)
- [Tvisteløsning og prosedyre](#)

[Bransjer](#)

- [Bank og finans](#)
- [Bygg og anlegg](#)
- [Energi](#)
- [Fiskeri og havbruk](#)
- [Forsikring](#)
- [IKT og telekommunikasjon](#)
- [Life Science, mat og helse](#)
- [Media og kultur](#)
- [M&A og kapitalforvaltning](#)
- [Næringseiendom](#)
- [Olje-, gass- og leverandørindustri](#)

[Om oss](#)

- [Nyheter](#)
- [Grette i dag](#)
- [German Desk](#)
- [Etikk og samfunnsansvar](#)
- [Abonner på nyhetsbrev](#)
- [Kontakt](#)
- [Publikasjoner](#)

- [Fagforum](#)
- [Kurs](#)
- [Mennesker](#)
- [Konkurs- og tvangsoppløsningsboer](#)

Offentlig ansattes private aksjeposter

– Et problem som rokker ved den grunnleggende tilliten til den offentlige forvaltning?

Skrevet av [Torgeir Myrstad](#) og [Tor-Børge Bendiksen](#) , 16.02.2016

I løpet av det siste året har det blitt avdekket at en rekke statsansatte eier aksjer i aksjeselskaper som de i kraft av rollen som offentlig ansatt er involvert i forretninger med. Eksempelvis i form av å utdele kontrakter av betydelig økonomisk verdi, tildele konsesjoner eller føre tilsyn med selskap hvor de selv eier aksjer. Det har blant annet blitt avdekket at ledende offentlig ansatte i Statens vegvesen eier aksjer i Veidekke, AF Gruppen og Multiconsult for til sammen 15 millioner kroner.

Regelverket som skal regulere spenningsfeltet mellom det å ivareta fellesskapets interesser gjennom rollen som offentlig ansatt og ens egne private eierinteresser er i dag regulert relativt spredt. En finner bestemmelser i henholdsvis forvaltningsloven, anskaffelsesloven med tilhørende forskrift, statens personalhåndbok samt de etiske retningslinjene for statstjenesten. Det kan imidlertid stilles spørsmål ved om det er behov for ytterligere innstramninger, i lys av blant annet behovet for tillit til at forvaltningen er objektiv i sin myndighetsutøvelse.

Nærmere om dagens regelverk

Forvaltningslovens habilitetsregler kan deles opp i de absolutte og relative habilitetsregler. Brudd på disse kan medføre at vedtaket kjennes ugyldig. Ingen av de absolutte habilitetsreglene, som automatisk medfører inhabilitet, regulerer i dag forholdet med offentlig ansattes eierskap i selskaper som de er involvert i forretninger med.

Etter de relative habilitetsreglene vil en som handler på vegne av det offentlige være inhabil når det foreligger *særegne forhold* som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet. Hva som utgjør særegne forhold beror på et relativt bredt skjønn. Det må foreligge en betydelig personlig særinteresse for den offentlige ansatte i den aktuelle saken for at tilfellet skal rammes av bestemmelsen.

Om eierskapet utgjør et særegent forhold må vurderes konkret i den enkelte sak. Som utgangspunkt bør det kunne sies at en statsansatts eierskap til aksjer i et selskap som han fatter vedtak overfor er egnet til å utgjøre et særegent forhold, da den

ansattes vedtak kan ha stor betydning for verdien av selskapet og dermed også for verdien til den ansattes aksjepost.

I saker vedrørende offentlige anskaffelser skjerpes skjønnet etter forvaltningsloven. Dette medfører at offentlige ansatte som er involvert i anbudprosesser lettere vil kunne anses som inhabile i konkurransesituasjoner.

I tillegg til habilitetsreglene i forvaltningsloven og anskaffelsesregelverket, foreligger det overordnede, generelle retningslinjer i Statens personalhåndbok, og i de etiske retningslinjene for statstjenesten. Konsekvensen av brudd på retningslinjene medfører ingen sanksjoner utover det å kunne være et moment i en eventuell personalsak mot den enkelte ansatte i ettertid.

Internt system basert på tillit til den enkelte ansatte

Dagens regelverk baserer seg på at det er opp til hver enkelt offentlig virksomhet å tilrettelegge for tilstrekkelige interne ordninger, som fanger opp eventuelle spenningsfelt mellom de ansattes forvaltning av offentlige- og private interesser. På hvilken måte og i hvor stor grad dette gjøres, varierer fra virksomhet til virksomhet.

I Finansdepartementet er det eksempelvis innført en intern informasjons- og registreringsplikt for ansatte som eier aksjer i selskaper der eierskapet kan komme i konflikt med deres rolle som objektiv forvalter i departementet. Statens vegvesen har ingen kontrollrutiner i forbindelse med ansattes eventuelle aksjeeierskap, men det opplyses at de interne rutiner skal gjennomgå for å undersøke om det er behov for endringer.

Pågående endringsforslag i de interne retningslinjene

I tråd med tankegangen om intern oppfølging er det satt i gang en prosess i kommunal og moderniseringsdepartementet der det skal vurderes hvorvidt det er hensiktsmessig å tilføye en anbefaling i de etiske retningslinjene når det gjelder hvordan en skal håndtere ansattes eierskap i aksjeselskaper som kan medføre en interessekonflikt.

En slik endring kan neppe innebære en nevneverdig innstramning i dagens rettsstilstand, utover det å sende et signal om at en må være oppmerksom på mulige interessekonflikter ved ansattes aksjeeierskap. Etter vår vurdering er det mer nærliggende å spørre om det ikke hadde vært mer effektivt og formålstjenlig å innta en absolutt habilitetsregel som medfører at alle offentlige ansatte er inhabile til å fatte vedtak overfor virksomheter som de selv har eierinteresser i.

Kilder og referanser:

- [Vegvesenansatte eier aksjer for millioner hos etatens største leverandører](#)
- [Etiske retningslinjer for statstjenesten](#)
- [Vegvesenet vurderer behov for samlet oversikt over ansattes aksjeposter](#)

Del artikkel via sosiale medier

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [LinkedIn](#)

Kontaktperson

[Torgeir Myrstad](#)

partner

tomy@grette.no

Alt innhold

Tjenester

- [Tvisteløsning og prosedyre](#)
- [Rådgivning](#)
- [Transaksjoner](#)
- [Krisehåndtering](#)

Karriere

- [Ledige stillinger](#)
- [Student](#)
- [Advokat/advokatfullmektig](#)
- [Administrasjon](#)
- [Grette alumni](#)

Fagområder

- [Arbeidsrett](#)
- [Børs- og verdipapirrett](#)
- [Styring og compliance](#)
- [Eiendom](#)
- [Entreprise](#)
- [Finansiering](#)
- [Finansregulatorisk](#)
- [Gransking](#)
- [Europa- og konkurranserett](#)
- [Markedsføringsrett](#)
- [Offentlige anskaffelser](#)
- [Offentlig sektor](#)
- [Opphavsrett](#)
- [Patent-, varemerke- og designrett](#)
- [Restrukturering og insolvens](#)
- [Selskapsrett](#)
- [Skatt og avgift](#)
- [Tvisteløsning og prosedyre](#)

Bransjer

- [Bank og finans](#)
- [Bygg og anlegg](#)
- [Energi](#)
- [Fiskeri og havbruk](#)
- [Forsikring](#)
- [IKT og telekommunikasjon](#)
- [Life Science, mat og helse](#)
- [Media og kultur](#)
- [M&A og kapitalforvaltning](#)
- [Næringseiendom](#)
- [Olje-, gass- og leverandørindustri](#)

Om oss

- [Nyheter](#)
- [Grette i dag](#)
- [German Desk](#)
- [Etikk og samfunnsansvar](#)
- [Abonnér på nyhetsbrev](#)
- [Kontakt](#)
- [Publikasjoner](#)

- [Fagforum](#)
- [Kurs](#)
- [Mennesker](#)
- [Konkurs- og tvangsoppløsningsboer](#)

GRETTE

Filipstad Brygge 2, Pb. 1397 Vika, 0114 Oslo

- [22 34 00 00](#)
- [Vis på kart](#)
- [Send epost](#)